ఏటి ఒడ్డున నీటిపూలు

- కోలిపాక రమామణి

రమామణిగారు 29 యేళ్ళ వయసులో వ్రాసిన మొదటి నవల ఈ 'ఏటి ఒడ్డున నీటిపూలు'. పోటీల్లో బహుమతి గెలుచుకుంది. తర్వాత కన్నడపత్రికలో అనువాదమై సీరియల్ గా వచ్చింది. అప్పుడు పుస్తకరూపంలో వెలువడింది. ఆ తర్వాత నాలుగైదు సంవత్సరాల వ్యవధిలోనే 'వెన్నెల్లో పిల్లనగ్రోవి', 'గడ్డిపోచలు','హాలాహలంలో అమృతం' లాంటి పాఠకాదరణ పొందిన నవలలు వ్రాశారు. అప్పటి అన్ని ప్రముఖపత్రికలలోను, ఆకాశవాణికి కథలు కూడా వ్రాశారు.

(గత సంచిక తరువాయి)

ఆంధ్రప్రభ వారపత్రిక ఉగాది నవలల పోటీలో ద్వితీయ బహుమతి పొందిన నవల (1968)

పెళ్ళికి ఒకరోజు ముందు, ఇరవై తొమ్మిదో తారీఖు సాయంత్రం దిగారు మగపెళ్ళివారు. తమ ఇల్లు చిన్నదౌతుందని బంగారువారి సత్రంలో పెళ్లి ఏర్పాట్లు చేశాడు శంకరం. సత్రంలోనే ఒకపక్క మగపెళ్ళివారికనీ కొన్ని గదులు కేటాయించారు.

పెళ్లి ఇంకా రెండు రోజులు ఉందనగానే ఆడపెళ్ళివారు సత్రంలోకి మారిపోయారు. ఇంటినించి సత్రానికి ప్రతి వస్తువు తరలించుకు వెళ్ళడం కష్టమే అనిపించింది.

పెళ్ళికొడుకు కృష్ణమూర్తికి ఒక అన్న, ఇద్దరు అక్కలు ఉన్నారు. అన్నకి అక్కలకి పెళ్ళిళ్ళు అయిపోయాయి. తండ్రి లేరు. పది సంవత్సరాల కిందటే స్వర్గస్థులయ్యారుట.

మగపెళ్లి వారంతా ఆడపెళ్ళివారికి పూర్తిగా వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు. ఆడపెళ్లివారింట్లో అంతా తెల్లటి రంగు. మగపెళ్లి వారింట్లో అంతా నల్లటి నలుపు. వారంతా భగవతిని చూసి చాలా మురిసి పోయారు. తెల్లటి కోడలు వస్తూందని పెళ్లికొడుకు తల్లి చాలా ఆనందించింది.

పెళ్ళికి పదిరోజుల ముందు విశాఖ నించి రేవతి, భర్త, పిల్లలు వచ్చారు. రేవతి, భానుమతి పెళ్లి పనులలో, భగవతిని అలంకరించటంలో చాలా శ్రద్ధ చూపారు. మాలతి ఇంటికి వచ్చిన అతిథులకు మర్యాదలు చేసింది. శాంతమ్మ, శారదమ్మ వంటలు, వడ్డనలు చూసుకున్నారు. మగవాళ్ళంతా పెళ్లి పనులు, వస్తువులు అందించడం చూసుకున్నారు. చారుమతే దూరంగా ఉండిపోయింది.

చారుమతికి ఏమిటో ఈ లోకంలో తానే ఒంటరిగా మిగిలి పోయినట్టు అనిపించింది. అందరికి అందరు ఉన్నారు. మాలతికి కూడా గోపాల్ ఉన్నాడు. తనే ఎవరికీ చెందదు. పైగా, వచ్చిన ప్రతివాళ్ళు శాంతమ్మని అడగడమే, "పై పిల్లలిద్దరికి పెళ్లి చెయ్యకుండా చిన్నపిల్లకి చేస్తున్నారేం?" అని. శాతమ్మ నసిగేది, బాధ పడేది. "మాలతిని మా ఆడపడుచు కొడుక్కి స్థిరం చేసుకున్నాం. అతను రెండేళ్ళు పోయాక చేసుకుంటానన్నాడు. చారుమతికి ఇంకా ఏ సంబంధమూ కుదరలేదు" అనేది.

'చారుమతికి సంబంధం ఎందుకు కుదరలేదు? ఆ అమ్మాయిలో ఏమిటి లోపం? వయస్సు ముదిరిపోతూ ఉంటే ఇంకా ఎన్నాళ్ళు ఇంట్లో కూర్చుండ బెట్టుకుంటారు?' రకరకాల ప్రాశ్నలు ఉదయించేవి బంధువర్గం నించి. ఈ ప్రశ్నలు వినలేక చారుమతి విసుక్కునేది; కోపగించుకునేది; ఉక్రోష పడేది.

పెళ్లి ముహూర్తం రాత్రి పదిగంటలకి. ఉదయం మగపెళ్లివారు పెళ్ళికూతురుకి ప్రధానము, పెళ్లి కొడుక్కి స్నాతకం చేసుకున్నారు. ఏమీ తోచకుండా, అందరితోనూ సరదాగా తిరగ లేకుండా ఉన్న చారుమతికి పద్మ రాక ఎంతో సంతోషాన్ని కలిగించింది. వీధి పద్మ రిక్షా దిగుతూ ఉండగానే, చారుమతి ముందుకి వెళ్లి, చెయ్యి పట్టుకుని తీసుకు వచ్చింది.

"చివరికి వచ్చావన్న మాట! రావని భయపడ్డాను" అంది చారుమతి.

"నువ్వంతగా చెప్పి, ఒట్టు వేయించుకున్నావు కదా! రాకుండా ఉంటానా! పైగా అమ్మ, నాన్నగారూ నిన్నటి నించి ఒకటే పోరు, వెళ్ళమని" అంది పద్మ.

ఆకుపచ్చ పట్టుచీర కట్టుకుని, పూర్తిగా పైట చెంగుతో వీపంతా కప్పుకుని కూచుంది పద్మ. ఎంత అందంగా ఉన్నా, కళ్ళలో దీనత్వం, మనిషిలో ఒక విధమైన గంభీరత్వం మనిషిని పూర్తిగా మార్చేశాయి.

భగవతికి పసుపు, కుంకుమ, పట్టుచీర, ఉంగరం ఇచ్చి ప్రధానం చేసుకుంటున్నారు మగపెళ్ళివారు. మౌనంగా చూస్తూ కూర్చుంది పద్మ. ఆమెలో ఏ చలనమూ లేదు. కదలిక లేకుండా, భావరహితంగా ఉన్న అందమైన శిల్పంలా ఉంది.

ఎదురుగుండా జరుగుతున్న వేడుకలు చూస్తున్న చారుమతి ఎందుకో తల ఎత్తి చూసింది. కొంచెం దూరంలో శంకరం నిలుచుని తదేకంగా పద్మనే చూస్తున్నాడు. శంకరం పక్కన పద్మని నిలబెట్టి మనస్సులో ఒకసారి ఊహించుకుంది చారుమతి. వాళ్ళిద్దరూ అందమైన జంట అనిపించింది. కాని ఏం లాభం? దేనికేనా అదృష్టం ఉండాలి. పద్మ లాంటి అందమైనది, మంచిది భార్యగా వచ్చే అదృష్టాన్ని కూలదోసుకుంటున్నాడు శంకరం.

పద్మ ఉన్నంతసేపు శంకరం దృష్టి ఆమెమీదే ఉండటం గమనించింది చారుమతి. గోపాల్ మాలతిని అస్తమానం చూపులతో వెంబడిస్తున్నట్లే, శంకరం చూపులు పద్మని వెంటాడుతున్నాయి.

పెళ్లి ఏ ఆటంకాలు, గొడవలు లేకుండా బాగా జరిగిపోయింది. కట్న కానుకలు, వియ్యాలవారు జరిపిన మర్యాదలు చూసి మగపెళ్ళివారు సంతుష్టులయ్యారు. భగవతి కృష్ణమూర్తి భార్య అయిపోయింది.

రెండో రోజు వధూవరులను తీసుకొని విశాఖపట్నం గృహప్రవేశం చేసుకోడానికి వెళ్ళిపోయారు మగపెళ్ళివారు. పెళ్ళికూతురికి సాయంగా రేవతి వెళ్ళింది.

పెళ్ళివారు వెళ్ళిపోగానే ఇల్లు పెద్ద వాన కురిసి వెలిసిపోయినట్లు వెలితిగా అయిపోయింది. శంకరం, రామారావుగారు పెళ్లివారిని దిగబెట్టి, స్టేషన్ నించి ఇంటికి వచ్చారు. 'అమ్మయ్య' అని కూలబడుతున్న శంకరాన్ని చూసి, "బాబు, నీ పని ఇంకా అయిపోలేదురా. సామాను కొంచెం సత్రపు గదిలో ఉండిపోయింది. తీసుకురావాలి" అంది శాంతమ్మ.

"ఇంకా నా కోసం పని మిగిల్చావుటమ్మా!" అంటూ శంకరం తిరిగి సత్రంకు ప్రయాణమయ్యాడు.

చారుమతి అక్కడే కూర్చుని పత్రిక చూస్తుంది.

"చారూ, నువ్వు రారాదూ? రిక్షాలో వెళ్లి వచ్చేద్దాం" అన్నాడు శంకరం. "సరే" అంటూ బయలుదేరింది చారుమతి.

రిక్షా ఎక్కాక అడిగాడు శంకరం.

"మీ పద్మ అలా అయిపోయిందేం?"

"ఎలా అయిపోయింది?" ఏమీ తెలియనట్టు అంది చారుమతి.

"పూర్తిగా చలనం లేని బొమ్మలా, ప్రాణం లేని మనిషిలా ఎంత మారిపోయింది!" అన్నాడు. శంకరం గొంతుకలో ఉన్న బాధ చూసి చకితురాలైంది చారుమతి.

"మద్రాసునించి వచ్చిన దగ్గిర్నించి అలాగే స్తబ్దుగా తయారైంది పద్మ. పూర్వం కంటె ఇప్పుడు కొంచెం నయం. మద్రాసు నించి వచ్చినప్పుడు చూడవలిసింది నువ్వు. ఉఫ్ అంటే పడిపోయేటంత నీరసంగా, ఎండుపుల్లలా ఉంది."

"పాపం, నువ్వు చెప్పిన పద్మ కథ అంతా నిజమేననిపిస్తూంది ఇప్పుడు" అన్నాడు శంకరం తిరిగి నొచ్చుకుంటూ.

చారుమతి ఏమీ మాట్లాడలేదు. సామాను తీసుకుని సత్రం నించి వచ్చేస్తూ ఉంటే, తిరిగి శంకరమే అన్నాడు. "భార్యాభర్తలు సినిమా బాగుందిట. సాయంత్రం అందరం వెళదామా?"

"నీ ఇష్టం! కలిసి వెళితే సరదాగానే ఉంటుంది" అంది చారుమతి.

శంకరం కాస్సేపు తటపటాయించి, చివరికి అన్నాడు. "మీ పద్మని కూడా పిలుచుకు రాకూడదూ? సినిమా చూసినంతసేపైనా తన కష్టాలు మరిచి పోతుంది."

"నీకెందుకో పద్మ మీద అంత శ్రద్ధ?" చారుమతి హాస్యం చేస్తూ అంది.

"నీ స్నేహితురాలు కనక. బాధలలో ఉన్నవారిని ఎవరిని చూసినా కలిగే జాలి వల్ల" అన్నాడు శంకరం.

కథ మలుపు తిరుగుతూంది మనస్సులోనే అనుకుంది చారుమతి.

★★★★★

ఆ రోజు మే పదవ తారీఖు. కృష్ణమూర్తి భగవతిని కాపరానికి హైదరాబాద్ తీసుకు వెళ్లి పోయాడు. కూతురు అంత తొందరలో కాపరానికి వెళ్లి పోతుందనుకోలేదు శాంతమ్మ. భగవతి, భర్త హైదరాబాద్ ప్రయాణానికి రెండు రోజులు ముందుగా కాకినాడలో దిగారు. అప్పటికప్పుడు శంకరం, భానుమతి బజారుకి వెళ్లి వంటగిన్నెలు, మంచినీళ్ళ బిందె, అన్నం తినే కంచాలు, గ్లాసులు, ప్లేతులు... సంసారం పెట్టడానికి కావలిసిన సామానంతా కొని తెచ్చారు. మిఠాయి ఉండలు, చలిమిడి చేసింది శాంతమ్మ.

కొత్తచీర, పసుపు, కుంకుమ, చలిమిడి, కొబ్బరికాయ భానుమతి చేత చిన్నకూతురి చేతిలో పెట్టించి, కాపరానికి పంపుతూ ఉంటే కంటినీరు తిరిగింది శాంతమ్మకి. 'చిన్నపిల్ల, సంసారం ఎలా దిద్దుకుంటుందో?' అనుకుంది మనసులో. ఎంత పెద్ద పిల్ల అయినా తలితండ్రుల దృష్టిలో చిన్నపిల్లగానే కనపడుతుంది మరి!

"నా కాజువల్ లీవు అంతా అయిపోయింది. సెలవు దొరకదు" అంటూ మాలతి ఇంటిదగ్గిరే చెల్లెలికి, మరిదికి వీడ్కోలు చెప్పి ఆఫీసుకి వెళ్లి పోయింది. తక్కిన వాళ్ళంతా స్టేషన్ కి వెళ్లి వధూవరుల్ని సాగనంపారు. ఇంటినించి కొత్తచీర కట్టుకుని పెద్దలకి, అక్కలకి నమస్కరించింది భగవతి. అందరి కళ్ళల్లోను నీళ్ళు తిరిగాయి.

శాంతమ్మ రైలు కదిలేదాకా కూర్తురికి కొత్త కాపరం ఎలా చేసుకోవాలో చెబుతూనే ఉంది. భానుమతి ఉత్తరాలు మర్చిపోకుండా వారానికి ఒకటి రాయాలని కోరింది చెల్లెల్ని.

టికట్లు కొనడానికి వెళ్ళిన శంకరం తరిగి వచ్చి, "చారూ! సామర్లకోట దాకా మనిద్దరికీ కూడా టికట్లు కొన్నాను. మనం వెళ్లి వద్దాం" అన్నాడు. చారుమతి ఆశ్చర్య పోయింది. ఇంతకుముందు సామర్లకోట దాకా వెళ్ళాలన్న ప్రసక్తే రాలేదు.

రైలు కదిలింది.రైల్లో కూర్చున్న భగవతి కళ్ళనీళ్ళు నింపుకుంటూ తల్లికి, తక్కినవాళ్లకి చెయ్యి ఊపింది.

ప్లాటుఫారం మీద నిలుచున్న శాంతమ్మ, భానుమతి కళ్ళు తుడుచుకున్నారు.

భగవతి భర్త పక్కనే కూర్చుంది. ఇద్దరు చాలా దగ్గిరిగా, ఒక్కళ్ళ నొకళ్ళు తగులుతూ ఉన్నారు. భగవతిలో ఒక సంతోషం, కించిత్తు గర్వం తొంగి చూస్తున్నాయి. మాటలలో, చూపులలో చలాకీతనం హెచ్చు అయింది. 'వారం రోజులలోనే ఎంత మారిపోయింది భగవతి' అనుకుంది చారుమతి

సామర్లకోటలో రైలు మారేదాకా నలుగురూ మాట్లాడుకుంటూ కూర్చున్నారు. కృష్ణమూర్తి చాలా నెమ్మది. అంత మాటకారి కాదు. భగవతి ఉరకలు వేస్తూ పరుగులు తీసే సముద్రమైతే, అతను నెమ్మదిగా పారే నది.

హైదరాబాద్ రైలు కదిలింది. భగవతి భర్తతో కాపరానికి సాగింది. 'భగవతి కోరిక తీరింది. పద్దెనిమిది ఏళ్లకే పెళ్లి కూతురైంది. మంచి ఉద్యోగస్థుడు భర్తగా లభించాడు. భగవతి సుఖంగా ఉండాలి. డబ్బు ఇబ్బందులు లేకుండా హాయిగా జీవించాలి' అనుకుంది చారుమతి.

శంకరం, చారుమతి కాకినాడ తిరుగు ప్రయాణానికి రైల్లో ఎక్కి కూర్చున్నారు. ఆ రైలు ఇంకా అరగంటకి కాని సామర్లకోట నించి బయలుదేరదు. ప్రయాణికులు ఒక్కొక్కరుగా వచ్చి ఎక్కుతున్నారు. కంపార్టుమెంటు చాలామట్టుకు ఖాళీగానే ఉంది.

చారుమతి ఆలోచనలు మారుస్తూ శంకరం అన్నాడు. "ఆ రోజు వంతెన దగ్గిరికి తీసుకు వెళ్లి మీ పద్మ కథంతా నాకు ఎందుకు చెప్పావో ఇప్పుడు తెలిసింది."

"ఎందుకు?"

"నేను పద్మని పెళ్లి చేసుకోవాలని నీ ఊహ."

చారుమతి శంకరాన్ని చూస్తూ మౌనంగా ఊరుకుంది.

"అవునా?" సందేహంగా అడిగాడు శంకరం.

అప్పటికి కూడా చారుమతి తన ఉద్దేశం చెప్పలేదు.

"ఏం నువ్వు పద్మని చేసుకోవాలనుకుంటున్నవా?" అంది.

"చేసుకోవాలనుకోవడం తప్పా?' శంకరం ఎదురు ప్రశ్న వేశాడు.

శంకరం మనస్సు తెలిసినందుకు సంతోషించింది చారుమతి.

"తప్పు లేదు, ఎంతో ఒప్పు!" నవ్వుతూ అంది.

చెల్లెలి నవ్వు చూసి తనూ నవ్వాడు శంకరం.

"ఆనాడు పద్మదే తప్పంతా అన్నట్టు మాట్లాడావు." చారుమతి అడిగింది.

"ఆ రోజు మొదటిసారి వినడం. ఎక్కువ ఆలోచించ లేదు. పద్మ తొందర పడిందేమో ననుకున్నాను."

"మరి, ఇప్పుడు పద్మ తప్పేం లేదని ఎలా తెలిసింది?"

"పద్మని చూశాక నా అభిప్రాయాలు మారి పోయాయి."

"పద్మని చూశాకా? లేక పద్మ అందం చూశాకా?" చారుమతి కొంచెం హేళనగా అంది.

"చారూ! నువ్వు అలా మాట్లాడితే నేను ఏం చెప్పలేను. ఆడదాని అందానికి ప్రాముఖ్యం లేదనను. కాని అది ఒక్కటే మగవాణ్ణి మారుస్తుంది. ఆకర్షిస్తుంది అంటే పొరబాటే. అందం వెనక ఉండే మనస్సు, మనిషి ప్రవర్తన ఎంతో ముఖ్యమయినవి. పద్మ స్థితి చూసిన నా మనసులో ఇప్పుడు ఎంతో బాధగా ఉంది. పాతికేళ్ళు అయినా నిండని ఆమె జీవితం అంతా అడివి కాచిన వెన్నలలా అయిపోయిందంటే జాలి వేస్తోంది. నిజంగా ఆమె భర్త దురదృష్ట వంతుడు. రంభ లాంటి భార్యని పెట్టుకుని అలా ఎలా ఉన్నాడో? అనుభవించడానికి కూడా అర్హత కావాలి."

"ఆ అర్హత నీకు ఉందంటావా?"

"నువ్వు అలా వ్యంగ్యంగా మాట్లాడితే నేను నీతో మాట్లాడను, చారూ! నేను తీవ్రంగా అడుగుతున్నాను. పద్మని నేను తిరిగి పెళ్లి చేసుకుంటానంటే పద్మ ఒప్పుకుంటుందా? ఆమె తలితండ్రులు అంగీకరిస్తారా?"

"పద్మ, వాళ్ళ నాన్నగారు, అమ్మగారు ఇష్టపడతారో లేదో నాకెలా తెలుస్తుంది?"

"మరి ఎవరికి తెలుస్తుంది?" చెల్లెలు తనతో ఆటలాడుకుంటూందని శంకరానికి కోపం వచ్చింది.

"ఏమో?" చారుమతిలో ఇంకా చిలిపితనం పోలేదు. శంకరం కోపంగా ఉండటం చూసి పక్కుమని నవ్వింది.

"చారూ! నువ్వు చాలా మారిపోయావు. ఎదటి మనిషిని అర్థం చేసుకోవేం? నువ్వు వంతెన దగ్గిర పద్మని గురించి చెప్పిన దగ్గిరినించి రోజూ నేను ఆమెని గురించే ఆలోచిస్తున్నాను. పద్మని భగవతి పెళ్లిలో చూసిన దగ్గిరినించి పెళ్లి చేసుకోవడం ఎలాగా? సాధ్యమౌతుందా? అని ఒకటే మథన పడుతున్నాను. నాకు నువ్వే సహాయం చేస్తావని, ఆమె నీ స్నేహితురాలు కనక నువ్వు నా అభిప్రాయం విని సంతోషిస్తావని అనుకున్నాను. ఇప్పుడు నువ్వేమో ఇలా మాట్లాడుతున్నావు!"

చారుమతి నవ్వడం మానేసి, గంభీరంగా మారిపోయింది.

"నువ్వు పద్మని పెళ్లి చేసుకోవడం నాకు చాలా సంతోషం. అంతకంటె నాకు ఏం కావాలి? నీ హృదయ పూర్వకంగా నువ్వే పద్మని పెళ్లి చేసుకోడానికి నిశ్చయించుకొండం ఇంకా సంతోషం . ఆ మాట నీ నోటి ద్వారానే చెప్పించాలని అలా వ్యంగ్యంగా మాట్లాడాను. మరోలా భావించకు. శంకరం! నువ్వు పద్మని చేసుకుంటే బాగుంటుందని నేను, శ్రీదేవి చాలారోజుల కిందటే అనుకున్నాం. అందుకే నీతో పద్మ కథ చెప్పాను." చారుమతి ఆప్యాయంగా శంకరం చేతిలో తన చెయ్యి వేసింది.

"పద్మని, వాళ్ళ తలిదండ్రులని ఒప్పించడం బాధ్యతంతా నీ మీదే పడుతున్నాను చారూ! అది నువ్వు ఒకర్తివే నిర్వహించగలవు" అన్నాడు శంకరం.

"మీ ఇద్దరి పెళ్లి అంత సుళువుగా తేలిపోయేది కాదు. ముందర మాధవరావుకి విడాకులు ఇప్పించాలి. తరవాత పద్మని, తలిదండ్రుల్ని ఒప్పించాలి. తలుచుకుంటేనే చాలా కష్టం అనిపిస్తూంది. అన్నిటికంటే ముఖ్యం, పద్మ రెండవ పెళ్ళికి ఒప్పుకుంటుందా అని! అదే భయం."

"నాకూ అదే భయం, చారూ! ఆ రోజు 'భార్యాభర్తలు' సినిమాకి వచ్చినప్పుడు చూశానుగా, పద్మ ఎంత ముభావంగా ఉందొ! ఒక్కమాట మాట్లాడలేదు. నమస్కారం చేస్తే తిరిగి నమస్కరించి ఊరుకుంది. నన్ను అసలు కళ్ళు ఎత్తి చూడను కూడా చూడలేదు."

స్టేషన్ లో గంట మోగి, రైలు కదలడంతో సంభాషణ ఆగిపోయింది. రైలు శబ్దంలో మాటలు వినిపించాలంటే గొంతు పెద్దది చేసి మాట్లాడుకోవాలి. అక్కన కూర్చున్న ప్రయాణికులకు వినిపిస్తాయి మాటలు.

కాకినాడ టౌన్ స్టేషన్ లో దిగి, ఇంటికి వచ్చి రిక్షా మాట్లాడుకున్నారు.

"ఇంటికి వెళితే ఇంకా ఈ పెళ్లి విషయం మాట్లాడుకోలేము. రేపు నేను ఊరు విడిచి వెళ్ళిపోతున్నాను. ఇప్పుడే మాట్లాడుకోవాలి" అన్నాడు శంకరం, రిక్షా ఎక్కి కూర్చోగానే.

"పద్మ విషయమే నేనూ ఆలోచిస్తున్నాను, శంకరం. ఒకసారి చేసుకున్న వివాహం విఫలమైతే, అది హృదయానికి మానని గాయంగా మారిపోతుంది. తను ఆ దెబ్బ నుంచి కోలుకుని నిన్ను తిరిగి వివాహం చేసుకోడానికి ఇష్టపడుతుందా అన్నది సంశయమే. వైవాహిక జీవితంలో ఒకసారి మోసపోయిన స్త్రీ అది తొందరగా మరిచి పోలేదు.

పోతే, పద్మ తలిదండ్రుల విషయమూ మనం చూసుకోవాలి. ఒకసారి నలుగురి పెద్దల ముందు, బంధువుల ఎదట కూతురికి వైభవంగా పెళ్లి చేసి, ఇప్పుడు ఆ కూతురి చేత విడాకులు ఇప్పించ గలరా? తిరిగి అదే పెద్దల ముందు రెండవ వివాహం చెయ్యడానికి ధైర్యం ఉంటుందంటావా?' అంది చారుమతి.

"తిరిగి కూతురి వివాహం చెయ్యగలగడం, ధైర్యంగా ఉండటం తల్లిదండ్రుల సంస్కారం మీద, ఆత్మ విశ్వాసం మీద ఆధారపడి ఉంటాయి. కూతురితో కాపరం చెయ్యడానికి ఇష్టపడని అల్లుడికి విడాకులు ఇప్పించడంలో ఏ తప్పూ లేదు. రెండోది, కూతురు సుఖం కోసమే

వారు రెండవ వివాహం చేస్తున్నారు. పద్మ, తల్లీ, తండ్రి కొంచెం దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తే విడాకులకి, రెండవ వివాహానికి తప్పక అంగీకరిస్తారనిపిస్తూంది" అన్నాడు శంకరం.

చారుమతి శంకరం మాటలు వింటూ మౌనంగా ఊరుకుంది. తిరిగి శంకరమే అన్నాడు. "పెళ్లి చేసుకున్నాక, పద్మని ఈ ఊళ్లో ఉంచబోను నేను. నా ఉద్యోగం ఎలాగా ఉత్తర దేశంలోనే స్థిరమౌతుంది. ఈ పరిసరాలకి దూరంగా ఉన్న పద్మ పాత జీవితం మరిచిపోవచ్చును తొందరగా."

"నిజమే! కాలము, పరిసరాలు మనిషి జీవితాన్ని మారుస్తాయి. పద్మ దూరంగా వెళ్ళిపోతే, మంచి భర్త లభిస్తే తప్పక సంతోషంగా ఉంటుంది" అంది చారుమతి.

"రేపు నేను మధ్యప్రదేశ్ వెళ్లిపోతున్నానా? ఇంకా బాధ్యత అంతా నీదే. ఇటు అమ్మని, అటు పద్మా వాళ్ళని ఒప్పించాలి. నాకు అన్నీ వివరంగా ఉత్తరాలు రాయి. అవసరమైతే నేను పద్మకి, వాళ్ళ నాన్నగారికి ఉత్తరాలు రాస్తాను" అన్నాడు శంకరం.

'ఏమిటీ బాధ్యతలు! ఒకటి తప్పింది అనుకుటే వేరొకటి! భగవతి పెళ్లి భారం తీరిందంటే, శంకరం పెళ్లి మీద పడింది.

ఎవరి ఆలోచనలు, ఎవరి సుఖాలు వాళ్ళవి. పాతికేళ్ళైయినా నిండని పద్మ జీవితం అడివి కాచిన వెన్నెల అయిపోతూందిట! ఇటు నా జీవితం చీకటిలా అయిపోవడం లేదా? చెల్లెలు జ్ఞాపకం రాదా? చెల్లికి మాత్రం పెళ్లి, సుఖాలు అక్కరలేదా?' తనలో తనే నిట్టూర్చింది చారుమతి.

పైకి మాత్రం, "అలాగే శంకరం. నా సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నిస్తాను" అంది.

రిక్షా ఇంటిదగ్గిర ఆగింది.

మరునాడు శంకరం తన భారం చెల్లెలి మీద వదిలేసి మధ్యప్రదేశ్ వెళ్ళిపోయాడు.

30

పెరటి దారి గుండా చుట్టు తిరిగి లోపలి ఇంట్లోకి వచ్చాడు గోపాల్. వరండాలో జాకెట్టు కుట్టుకుంటూ కూర్చుంది చారుమతి.

"వదినా! ఇవిగో పూలు" అంటూ జేబులోంచి బొగడ పూలు తీసి చారుమతి దోసిలి నిండా పోశాడు గోపాల్.

"రోజూ కష్టపడి ఎందుకు తెస్తావు బాబూ!" అంది చారుమతి, పువ్వులు ఆప్యాయంగా అందుకుని, వాసన చూస్తూ.

"నీ కిష్టమైన పువ్వులు ఇవ్వడంలో నాకెంతో సంతోషం ఉంది" అన్నాడు గోపాల్, చెమట పట్టిన ముఖాన్ని రుమాలుతో తుడుచుకుంటూ.

అతనికి తనమీద ఉండే అభిమానానికి ఆర్ద్రమయింది చారుమతి హృదయం. 'గోపాల్ వంటి స్నేహితుడు, సహృదయుడు లభించకపోతే తన జీవితం ఎంత నిస్సారంగా ఉండేదో?' అనుకుంది చారుమతి.

"విజయనగరం నించి ఎప్పుడు వచ్చావు?" చారుమతి అడిగింది.

"నిన్న రాత్రి" అన్నాడు గోపాల్. తిరిగి అతనే, "భగవతికి కవలపిల్లలు పుట్టారని విన్నాను, ఎక్కడా?" అన్నాడు.

"రా..రా. చూద్దువుగాని. గదిలో ఉన్నారు" అంది చారుమతి లేస్తూ.

సాయంత్రం ఆరుగంటలవుతూంది. భగవతి పురిటిగదిలో వెలుతురు ఎక్కువగా లేదు. మంచం మీద భగవతికి రెండు వైపులా ఇద్దరు ఆడపిల్లలు పదిహేనురోజుల పసివాళ్ళు పడుకుని ఉన్నారు.

"భగవతీ! బాగున్నావా?" పలకరించాడు గోపాల్.

"రా బావా" అంటూ లేచి కూర్చుంది భగవతి.

గోపాల్ స్టూలు తెచ్చుకుని భగవతి మంచానికి కొంచెం దూరంలో వేసుకుని కూర్చున్నాడు. పెళ్లి అయిన నాలుగేళ్లలో రెండు సార్లు పురిటికి వచ్చి ముగ్గురు పిల్లల తల్లి అయింది. పెళ్ళికి ముందు ఉండే చిన్నతనం, ఉద్రేకం పోయి పెద్దరికం వచ్చింది. తమలపాకులతో ఎఱ్ఱబడిన పెదవులతో నడుంకట్టుతో పురిటాలు ఎంతో అందంగా ఉంది.

"అభినందనలు" అన్నాడు గోపాల్.

"ఎందుకు?" అంది భగవతి.

"ఎందుకేమిటి? ఒక్కసారీ ఇద్దరినీ కన్నందుకు" అన్నాడు గోపాల్ నవ్వుతూ.

"నాకేం సంతోషంగా లేదు, బావా! నాకు కూతుళ్ళు వద్దనుకున్నాను. ఏకంగా భగవంతుడు ఇద్దరిని ప్రసాదించాడు" అంది భగవతి విచారంగా.

"ఒక కొడుకు ఉన్నాడుగా నిన్ను ఉద్ధరించడానికి? అయినా విచారం ఎందుకు? ఈ కాలంలో కొడుకులు, కూతుళ్ళు ఒకటే" అన్నాడు గోపాల్.

"కొడుకు, కూతురు ఎప్పటికీ సమానం కారు బావా! కూతురు ఎప్పటికీ భారమే. కూతుళ్ళ పెళ్ళిళ్ళకి ఎంత అవస్థపడాలని!" అంది భగవతి విచారమైన ముఖం పెట్టి.

గోపాల్ పెద్దపెట్టున నవ్వాడు.

"భగవతీ! నిన్ను చూస్తే, నీ మాటలు వింటే నవ్వు వస్తూంది. కూతుళ్ళు పుట్టి ఇంకా పదిహేను రోజులు కాలేదు. అప్పుడే వాళ్లకి చెయ్యబోయే పెళ్లిల్లని గురించి ఆలోచిస్తున్నావు. అది ఇంకా ఎన్నాళ్ళ మాట?" గోపాల్ పగలబడి నవ్వుతూ ఉండగానే, శాంతమ్మ కుంపటిలో నిప్పులు వేసుకుని వచ్చింది.

"ఏమిటి బాబూ, అంత నవ్వుతున్నావ్?" అంది, చంటిబిడ్డని చేతిలోకి తీసుకుని, సాంబ్రాణి పొగ వేస్తూ.

"చూడత్తా, మీ భగవతి ఎంత తెలివైనదో! కూతుళ్ళ పెళ్ళిళ్ళని గురించి ఇప్పటి నించే ఆలోచిస్తూంది" అంటూ మళ్ళీ నవ్వాడు. అప్పుడే పుట్టిన బిడ్డలకి ఎప్పుడో జరగబోయే పెళ్ళిళ్ళని గురించి భగవతి ఆలోచిస్తూ ఉందంటే, గోపాల్ కి విపరీతంగా నవ్వు వస్తూంది. వరండాలో కూర్చున్న చారుమతితో, వంట చేస్తున్న భానుమతితో, భగవతి పెద్దకొడుకు వాసుని ఆడిస్తున్న మాలతితో ... అందరితోను చెప్పి, మళ్ళీ మళ్ళీ నవ్వాడు.

ఆ మాట విన్న ఎవ్వరికీ గోపాల్ కి వచ్చినట్టు నవ్వు రాలేదు. భగవతి మాటల వెనక ఉన్న వ్యథ అర్థమయింది.

గోపాల్ కాస్సేపు మాలతితో డాబా మీద కూర్చుని మాట్లాడి, ఇంట్లో అందరి దగ్గిర సెలవు తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. మాలతి, గోపాల్ అందరి ముందరా మాట్లాడుకోవడానికి పూర్వంలా సిగ్గు పడటం లేదు. ఇద్దరు కలిసి అప్పుడప్పుడు సినిమాలకి, షికార్లకి వెళ్ళుతున్నారు.స్కూల్ ఫైనల్ మాత్రం చదివాడని పెళ్లి చేసుకోవడానికి భగవతి తోసి పుచ్చిన గోపాల్ ఇప్పుడు ప్రైవేటుగా పి.యు.సి. పాసై, బి.ఏ. పరీక్ష కూడా రాసాడు. ఈ ఏటితో అతని బి.ఏ. పరీక్ష పూర్తి అవుతుంది. మాలతిని కూడా ప్రోత్సహించి ప్రైవేటుగా పి.యు.సి. పరీక్షకి చదివిస్తున్నాడు. 'ఈడైనవాడు, సహృదయుడు, సరసుడు అయిన గోపాల్ ని భర్తగా పొందుతున్న మాలతి అదృష్టవంతురాలు' అనుకుంది చారుమతి. గోపాల్ ని చూసినప్పుడల్లా మాలతి అదృష్టమే తలపులోకి వస్తుంది ఆమెకు. వాళ్ళిద్దరి పెండ్లికి తను అడ్డుగా ఉందే అని బాధ పడుతుంది. అక్క పెండ్లి కానిదే తను చేసుకోనని పట్టుబట్టి కూర్చుంది మాలతి.

ఈ నాలుగేళ్లలోనూ ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి. చెల్లెలి కంటె ముందు పెళ్లి అయిన భానుమతికి పిల్లలు కలగలేదు. భగవతికి నాలుగేల్లలోను ముగ్గురు పిల్లలు. శాంతమ్మకి భానుకి పిల్లలు కలగనందుకు ఒక పక్క విచారము, భగవతికి పిల్లలు పుట్టినందుకు సంతోషం ఒకపక్కాను.

ఒంటరిగా కాపరం పెట్టడానికి వెళ్ళిన భగవతి ఇల్లు రెండేళ్లలో ఉమ్మడి కుటుంబంగా మారిపోయింది. భగవతి తోటికోడలు ఇద్దరు పిల్లల్ని, భర్తని ఈ లోకంలో వదిలి పరలోకయాత్ర చేసింది. పెద్దకొడుకు పిల్లల్ని పెట్టుకుని భగవతి అత్తగారు భగవతి ఇంట్లోనే ఉంటూంది.

'ఏ మార్పూ లేనిది నా జీవితమే' అనుకుంది చారుమతి. రెండేళ్ళకి ఒకసారి కాకినాడ వచ్చే శంకరానికి చారుమతి పెళ్లి మీద కంటె, పద్మతో తనకి జరగబోయే పెళ్లి మీదే శ్రద్ధ ఎక్కువ. అతని నిరంతర కృషి వల్ల, చారుమతి పద్మకి ఇచ్చిన ప్రోత్సాహం వల్ల పద్మ, మాధవరావు విడాకులు తీసుకున్నారు. పద్మ ఇప్పుడు శంకరంతో పెళ్లి కోసం ఎదురుచూస్తూంది.

చారుమతికి ఒకటి రెండు సంబంధాలు వచ్చినా, కట్నాలు ఇవ్వడానికి భయపడి అంతా వెనకతీసారు. భగవతి పెళ్ళికి చేసిన అప్పు తీరటానికి అతి కష్టమయింది. తాకట్టు మీద ఉన్న ఇల్లు అప్పు తీర్చి, విడిపించుకోవడానికి తాతలు దిగివచ్చారు. పైగా మధ్య మధ్య భగవతి పురిటి ఖర్చులు, ప్రయాణాలు, ఇక ఎవరి సంసారాలు వారికి ఏర్పడబోతున్నప్పుడు, మళ్ళీ చారుమతి పెళ్ళికి అప్పు చేస్తే ఎవరు తీర్చుకుంటారు? మాలతి, గోపాల్ చారుమతి పెళ్లి కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు. అక్క పెళ్లి అవగానే మాలతి వివాహం చేసుకుని భర్త గృహానికి వెళ్ళిపోతుంది. శంకరం వివాహం చేసుకుని సంసారం పెట్టుకుంటే, డబ్బు ఎత్తి పంపి అప్పులు తీర్చడం కాని పని.

ఇరవై ఏడేళ్ళు వచ్చిన చారుమతి కన్యగానే మిగిలిపోయింది.

రాత్రి ఏడు గంటలు అవగానే భగవతికి భోజనం పెట్టేస్తుంది శాంతమ్మ. పురిటాలు తొందరగా భోజనం చేస్తే, పడుకునే లోగా అన్నం అరిగిపోతుందని, ఆరోగ్యంగా ఉంటుందని ఆవిడ నమ్మకం.

"ఇంకొంచెం నెయ్యి వేసుకు తిను." బలవంత పెడుతూంది శాంతమ్మ.

"ఇంకెంత వేసుకోనమ్మా కంపు నెయ్యి?" అంది భగవతి విసుగ్గా.

"ఏమోనమ్మా, కంపో, మంచో ఏదో ఒక నెయ్యి వేసి, దగ్గిర కూర్చుని పెడితేనే నాకు తృప్తి. నువ్వు పుష్టికరమైన ఆహారం తీసుకోకపోతే తరవాత నీరసించిపోతావు. పిల్లలందరినీ చూసుకోవద్దూ? మీ అత్తగారు రోగిష్టి అంటున్నావు!" శాంతమ్మ అంది.

"ఆవిడ ఒక రోజు లేచి తిరిగితే, రెండు రోజులు పడక వేస్తుందమ్మా. చూశావుగా మనిషి ఎంత లావో! ఒకటే ఆయాసం, పని చెయ్యక పోతేనే నయం! ఆవిడ మంచం ఎక్కిందంటే నా పని అవుతుంది. ఇటు ఈ పిల్లలిని చూసుకోవడము, అటు ఆవిడ సేవలూను." భగవతి తల్లితో సంసారంలో ఉండే కష్టాలు చెప్పుకుంటూంది.

"చంటి పిల్లలతో, అందులోనూ కవలలతో ఎలా అవస్థ పడతావో?" అంది నిట్టూరుస్తూ శాంతమ్మ.

"చంటి పిల్లలు ఫరవాలేదమ్మా. కాలు వచ్చిన వాసుతోనే అవస్థ. అటు, ఇటు వెళ్ళిపోతాడు. ఏ రోడ్డు మీదికి వెళ్ళిపోతాడో అని భయం. అస్తమానం కార్లు, సైకిళ్ళు తిరుగుతూంటాయి."

"మీ బావగారి పిల్లలు కొంచెం పెద్దవాళ్ళేమో! పెద్ద పిల్లవాడికి పదేళ్ళు ఉంటాయా? వాళ్ళు వాసుని ఆడించరా?" అంది శాంతమ్మ.

"అయ్యో! మా బావగారి పిల్లలా! వాసుని ఆడించదమా! అంత అదృష్టమా! వీణ్ణి ఏడిపించకుండా ఉంటే చాలు! ఆ పిల్లలిద్దరూ తెగ అల్లరి చేస్తారు. మాట వినరు. పైగా, తల్లి లేని పిల్లలు అంటూ తెగ ముద్దు చేస్తారు మా అత్తగారు" అంది భగవతి.

"పాపం, తల్లి లేని పిల్లలు! మీ బావగారు మళ్ళీ పెళ్లి చేసుకోరా?"

"ఎందుకు చేసుకోరమ్మా? మన చారు అక్కని ఇవ్వకూడదూ? మా అత్తగారుకూడా ఒకసారి అన్నారు."

వరండాలో కూర్చుని వీళ్ళ సంభాషణ వింటున్న చారుమతి, వెంటనే కోపంగా లోపలి వచ్చింది.

"భగవతీ! అక్కకి పెళ్ళికొడుకుని చూసే అంత ఆరిందావై పోయావా? ఇన్నాళ్ళు నాకు తెలియదు. నువ్వు అక్క కోసం అంత జాలిపడి, సంబంధాలు చూడ నవసరం లేదు" అంటూ విసురుగా వెళ్లి పోయింది.

శాంతమ్మ, భగవతుల నోళ్ళు కట్టుబడ్డాయి. తిరిగి వాళ్ళు ఆ ప్రసక్తి తీసుకురాలేదు.

భగవతి మీద కోపగించుకుంది కాని, చారుమతి ఆలోచనలనించి తప్పించుకోలేక పోయింది.

ఏమిటీ జీవితం! ఎన్నాళ్ళీ జీవితం! జీవితమంటేనే అయిష్టంగా ఉంది. రోజూ తినడం, స్కూలుకు వెళ్ళడం, వచ్చి నిద్ర పోవడం. ఎన్నాళ్ళైనా అదే స్కూలు, అవే పాఠాలు. ఇటు జీవితంలో మార్పు లేదు. అటు ఉద్యోగంలో మార్పు లేదు. చెప్పిన పాఠాలే చెప్పడం విసుగు.

పోనీ, తనూ మాలతిలా పరీక్షలకి చదివి, పాసై, డిగ్రీ తెచ్చుకుందామనుకుంది. డిగ్రీ తెచ్చుకుని ఏం చేస్తుంది? పెద్ద ఉద్యోగం వచ్చి, ఇంకొంచెం జీతం వస్తుంది. తన జీతం ఎవరికీ కావాలి? ఎవరి కోసం సంపాదన? తల్లితప్ప అందరికి అందరూ ఉన్నారు. తల్లిని చూసుకోవడానికి శంకరం ఉన్నాడు. తను ఎవరిని చూసుకోవాలి? ఎవరి కోసం ఎక్కువ డబ్బు సంపాదించాలి?

మంచి సంబంధం దొరుకుంది, పెళ్లి అవుతుంది అంటే ఆ ఆశా లేదు. భానుమతిలాగా ధైర్యంగా భర్తని ఎన్నుకుని, అర్థించి పెండ్లి చేసుకోలేదు. ఈడైన వరుడు వెతుక్కుంటూ వచ్చిన మాలతి అదృష్టం తను లేదు. పోతే, భగవతిలా ఇంట్లో అందర్నిబెదిరించి, సాధించి మంచి ఉద్యోగస్థుణ్ణి చేసుకునే చొరవా లేదు. తన తల్లి ఏమైనా సహాయం చేస్తుందా అంటే, అక్కడా చుక్కెదురే! ఆవిడ మాటలలో బాధ వెల్లడించగలదు. ఎదటివాళ్ళ అదృష్టం చూసి ఈర్ష్యపడగలదే కాని, తనంతట తను ఏ పనీ సాధించలేదు. ఏ కూతురికీ పెళ్లి చెయ్యలేదు. ఆవిడ అదృష్టం బాగుంది నలుగురు కూతుళ్ళకి భర్తలు దొరికారు. దురదృష్టవంతురాలు చారుమతి మిగిలిపోయింది.

జీవితంలో ముందు జరిగే అభివృద్ధినిచూసి, తలుచుకునే మనిషి ఉత్సాహంగా జీవించగలడు. ప్రగతి లేని జీవితం సారవిహీనంగా ఉంటుంది. రైలు కదులుతూ ఉంటే ఎన్ని రోజులైనా ప్రయాణం చెయ్యగలం. కదలని రైలులో ఎంతసేపు కూర్చోగలం? ఉద్యోగంలో అభివృద్ధి, కుటుంబం పురోభివృద్ధి చూసుకునే మనిషి జీవించగలుగుతున్నాడు. పెళ్లి, సంసారం, పిల్లలు కొండలు, కోనలు దాటుకుంటూ ముందుకు పరిగెడుతున్న ప్రవాహం లాంటి జీవితం. పెళ్లి, సంసారం లేని జీవితం నిలిచిపోయిన నూతిలోని నీరులా నిశ్శబ్దమైనది. ప్రతి మనిషి ఉత్సాహంగా పరుగులిడే ప్రవాహం లాంటి జీవితాన్ని వాంఛిస్తాడు.

ఆగిపోయిన జీవితం చారుమతిది. తను ముందరికి జరుపుకోలేదు. ఇంకొకరు వెనకనించి వచ్చి ముందరికి తోసి సహాయం చెయ్యరు. మరి ఎలా కదులుతుంది?

కదలని జీవితాన్ని తలచుకుంటే చారుమతికి దుఃఖం వస్తుంది. శ్రీదేవి, పద్మ తన స్నేహితురాండ్రు అయితేనేం! మూడు జీవితాలూ మూడు రకాలు. శ్రీదేవి పుట్టినప్పటినించి అదృష్టవంతురాలు. వడ్డించిన విస్తరి ఆమెది. పద్మ మధ్యలో అగాధంలో చిక్కుకుని పోయినా, ఎలాగో ఒడ్డు చేరి, శంకరం అనే అదృష్టాన్ని చేయూతగా తీసుకుని కొత్త లోకాలకు పయనిస్తుంది. ఎటూ మిగిలింది తనే. ఎవరికీ అక్కరలేనిది, ఏ అదృష్టం వరించనిదీను!

కదలని ఈ జీవితం విసుగు. ఉద్యోగం విసుగు. తన చేతులతో తనే ప్రాణాలు తీసుకునే ధైర్యం లేదు. ఇచ్ఛా లేదు. అలా అని జీవచ్ఛవంలా బ్రతకనూ లేదు.

భగవతి బావగారిని పెళ్లి చేసుకుంటే జీవితంలో వచ్చే మార్పయినా ఉంది. అయితే తాను కలలు కనే జీవితం ఎలాగా మృగ్యమే! కాని ఒక ఉద్యోగం నించి ఇంకో ఉద్యోగానికి మార్పు ఉంటుంది. ఒక ఊరినించి ఇంకో ఊరుకు మార్పు. ఒక విసుగు నించి ఇంకో విసుగైన

జీవితానికి మార్పు. జీవితంలో చలనము, ముందుకు కదలిక లేక పోయినా, మార్పు ఉంటుంది. ఏదో ఒకటి! తను సామాన్యురాలు. తన జీవితం ఏటి ఒడ్డున పూచే సామాన్యమైన పూవులాంటి జీవితం. కోటి మంది సామాన్యులలో, దురదృష్టవంతులలో తను ఒకర్తి.

తెల్లవారి లేస్తూనే భగవతితో చెప్పింది. "మీ అత్తగారికి రాయి, మా అక్క మీ పెద్దబ్బాయిని చేసుకుంటుందని."

చారుమతి మాటలు విన్న భగవతి ఆశ్చర్యంతో బొమ్మలా నిలబడిపోయింది!

శ్రీదేవి, పద్మ, చారుమతులతో పాటు వారి స్నేహం కూడా పెరుగుతూ వచ్చింది. అయితేనేం, మూడు జీవితాలూ మూడు రకాలుగా రూపొందాయి. అదృష్టవతురాలు శ్రీదేవికి అనురూప వరుడు దొరికి, జీవితం వడ్డించిన విస్తరిగానే సాగిపోయింది. 'అమ్మకూచి' ప్రాప్తించిన పద్మ బ్రతుకు అగాధాల్లో చిక్కు పడినా ఆనందానికి ఎదురు చూచే భాగ్యం కలిగింది. ఎటొచ్చీ చారుమతి మాత్రమే ఎలా ఉన్నది అలా మిగిలి పోయింది, ఎవరికీ అక్కర లేకుండా, ఏ అదృష్టమూ వరించకుండా, ఏటి ఒడ్డున నీటి పువ్వులాగ.

(సమాప్తం)

Post your comments